

Haarlem

Aan de Participatieraad Haarlem

Datum 30 augustus 2016
Ons kenmerk 20166306739
Contactpersoon Simone Leensen
Doorkiesnummer 4532
E-mail sadleensen@haarlem.nl
Bijlage(n) geen
Onderwerp reactie op uw advies inzake het beleidskader opvang wonen en herstel 2017-2020

Geachte leden van de Participatieraad,

Op 21 juni ontvingen wij uw advies op het beleidskader Opvang, Wonen en Herstel en de onderliggende Opbrengstnota. Wij zijn verheugd over uw positieve reactie over zowel het visievormingstraject als het resultaat.

U heeft een negental vragen en opmerkingen geformuleerd waar wij graag op reageren. Voor de leesbaarheid nemen we uw teksten integraal over.

1. Wij zijn van mening dat de soepele overgangen die voor jongeren benoemd worden, in zekere mate ook gelden voor ouderen; zeker ouderen die reeds lang gebruik hebben gemaakt van beschermd wonen. Zij en hun (oude) mantelzorgers, hebben minder ervaring, kennis en verbinding met de huidige maatschappelijke ontwikkelingen.

Bij het beleidsterrein maatschappelijke opvang, beschermd wonen en vrouwenopvang zijn veel afstemmingsvraagstukken met andere beleidskaders (zie ook hoofdstuk 6 uit de Opbrengstnota). Als jongeren met ondersteuningsvragen 18 jaar worden, krijgen ze te maken met een overgang naar ondersteuning en zorg dat geregeld wordt vanuit een ander beleidskader (van de jeugdwet naar de Wmo). Het is de ambitie dat deze overgang zo geregeld gaat worden dat er geen hiaten vallen in ondersteuningstrajecten. De wens voor soepele overgangen geldt ook voor meerdere 'overgangen', bijvoorbeeld van forensische zorg (Wet forensische zorg) naar beschermd wonen en van GGZ-behandeling (Zvw) naar beschermd wonen (Wmo).

Wat betreft ouderen in het beschermd wonen kan er een overgang nodig zijn naar bijvoorbeeld verpleeghuiszorg (Wlz). Ook deze overgang zal goed voorbereid moeten worden vanuit beide sectoren. Voor een aantal ouderen met een ondersteuningsbehoefte ten gevolge van psychische kwetsbaarheid is sinds 2015

door ons intramurale zorg ingekocht bij een aantal verpleeghuizen. Daarnaast zijn we ons er van bewust dat een deel van de huidige doelgroep al jarenlang gebruikt maakt van een beschermd wonen voorziening. Zij zijn in die mate afhankelijk van intensieve zorg en ondersteuning dat zij over het algemeen niet meer in staat zullen zijn om op termijn zelfstandig te kunnen wonen. Voor hen zal een beschermde woonomgeving blijvend vereist zijn. Wij zullen dit extra benadrukken in de opbrengstnota en het beleidskader.

- 2. Daarnaast missen we de relatie tot andere beleidsnota's, onder meer: Langer zelfstandig thuis wonen, Schulddienstverlening, Dagbesteding en Jeugd. Mogelijk goed om in het kader van de integrale aanpak daar in deze nota aandacht aan te besteden.*

In het visievormingstraject hebben we ons georiënteerd op de verhouding van Opvang, Wonen en herstel tot aanpalende beleidsgebieden via zowel beleidsdocumenten als gesprekken. In de Opbrengstnota staan de verbindingen met de verschillende beleidsvelden en beleidsnota's beschreven, zoals schulddienstverlening (§4.4) en dagbesteding (§4.4). Het Plan van Aanpak Langer Zelfstandig Wonen, van transitie naar transformatie¹ en het beleidskader Zorg voor Jeugd (Samen voor Jeugd)² zijn wel betrokken bij de visievorming, maar niet in het beleidskader genoemd. Wij zullen beide beleidsnota's alsnog noemen in de Opbrengstnota en in het Beleidskader.

- 3. Hoe wordt de flexibiliteit binnen de Wmo geborgd? Een voorbeeld: als een cliënt doorstroomt naar een vorm van zelfstandig wonen dan is de begeleiding niet meer flexibel aan te bieden. Deze cliënt krijgt dan een beperkt aantal uren per week op vastgestelde momenten, terwijl de cliënt de ene week minder zorg/begeleiding nodig heeft dan de andere week. Dit is een punt voor langer zelfstandig wonen, maar overlap is er zeker.*

In de visie ten aanzien van Opvang, Wonen en Herstel zijn flexibiliteit en maatwerk essentiële begrippen. De ondersteuning moet passend zijn bij de vragen en behoeften van de cliënt in plaats van andersom. Bij de derde ambitie van het beleidskader 'Zelfstandig thuis wonen versterkt' willen we zorgdragen voor meer passende, ambulante herstelondersteuning. Deze herstelondersteuning kan intensiever zijn dan de huidige ambulante (GGZ-)begeleiding. Deze herstelondersteuning is ook flexibeler, dat wil zeggen de verleende ondersteuning kan in de loop van de tijd fluctueren als dat voor de cliënt nodig is (qua tijdstip van begeleiding, qua frequentie van begeleidingsmomenten en qua plaats van begeleiding).

Als de cliënt na verloop van de tijd minder (intensieve) begeleiding nodig heeft, kan 'afschaling' plaatsvinden naar reguliere ambulante ondersteuning. Borging van deze werkwijze zal uiteindelijk plaatsvinden door de inkoopvoorwaarden bij de verwervingsprocedure voor het jaar 2018.

¹ BBV 2015/432194

² Onderdeel van Raadsbesluit beleidskaders Zorg voor Jeugd, Awbz, Participatiewet en Wmo (transitieplan specialistische ondersteuning sociaal domein) BBV nr: 2013/469125

4. *Blz. 16 . Op een aantal punten staat de schijnwerper vooral gericht op de cliënt of de professional; daar vinden we met name meer aandacht voor de omwonenden nodig. Voor burgers in de wijk is zorg voor de veiligheid van henzelf en van de kinderen van belang, zowel persoonlijk als materieel. Die aandacht is met name ook belangrijk voor het creëren en behouden van draagvlak in de wijk.*

Wij onderschrijven het belang voor veiligheid van omwonenden. In §1.1 van het beleidskader noemen we het maatschappelijk doel ‘Het terugdringen of voorkomen van overlast of gevaar voor anderen of zichzelf’. In de Opbrengstnota verwijzen we naar het project ‘Naar een sluitende aanpak voor mensen met verward gedrag in Kennemerland; verbinden van zorg en veiligheid’ dat in 2016 gestart is. De daar ingevoerde nieuwe integrale werkwijze van vroegsignalering past in onze eerste ambitie ‘een preventie-offensief’, §2.2. Daarnaast zullen lokale professionals (in Haarlem veelal werkzaam in sociale wijkteams) een steeds grotere rol krijgen in de communicatie met de wijkbewoners. Van daaruit kunnen ook zorgsignalen snel en adequaat behandeld worden.

Onderdeel van de ambitie ‘een preventie-offensief’ is tevens ‘acceptatie en inclusie in de buurt. Door de signaleringskracht in de wijken te bevorderen, kan er tijdige (ambulante) herstelondersteuning ingezet worden en kunnen kwetsbare cliënten in hun eigen huis blijven wonen. Er zal aandacht besteed worden aan het goed kunnen participeren van cliënten in de directe omgeving, waarbij er in de buurt meer sprake is van acceptatie, ontmoeting en een goede voorlichting aan inwoners over de cliënten en het gevarieerde aanbod

5. *Blz. 20. kopje professionals, 3e bullit: zorgen en dus informatie delen tussen professionals. Wij willen hier training aanbevelen in het hanteren van de privacy. Namelijk, omdat bescherming van de privacy veelal wordt aangevoerd als reden om informatie juist niet te delen, terwijl dit op een bepaalde manier wel kan. Desgewenst kan de Participatieraad hier meer informatie over geven.*

Wij zijn van mening dat er als stelregel mét cliënten wordt gesproken en niet over. Desondanks zullen samenwerkende professionals moeten kunnen overleggen, in principe met instemming van de cliënt. Bij ernstige zorgen zijn er uitzonderingen mogelijk. Graag ontvangen wij uw kennis inzake privacy-richtlijnen bij het delen van informatie.

6. *Blz. 22. Er wordt onder punt 2 gesproken over een trajectregisseur, een coördinerend professional; wie is dat en hoe verhoudt zich dit tot ‘multiproblem’(gezinnen)?*

Aangezien er bij de meeste cliënten meerdere professionals betrokken zijn bij het geheel van ondersteuning aan de cliënt, is goede samenwerking tussen die professionals van groot belang. Samenwerking gaat niet vanzelf, een coördinerende professional kan die rol op zich nemen. Het is een rol en geen functie. De professional vervult die rol naast de ondersteunende rol. De trajectregisseur is een vast aanspreekpunt voor én de cliënt én de professionals. De trajectregisseur helpt de cliënt om in het geheel van ondersteuningscontacten koers te houden (één cliënt-

één plan- één regisseur). Trajectregie is gewenst bij alle cliënt(systemen) waar sprake is van meervoudige problematiek (multiproblematiek).

Trajectregie sluit aan bij het principe: 'één gezin, één plan, één regisseur'. De werkwijze van trajectregie zal in de 2e helft van 2016 samen met de diverse samenwerkingspartners nader uitgewerkt worden in een uitvoeringsprogramma. Zie ook de Opbrengstnota §2.4. We zullen hierbij nauw aansluiten bij de ontwikkelingen in de gemeente Haarlem en regiogemeenten rondom 'één gezin, één plan, één regisseur'.

7. Blz. 23. Wie verantwoordelijk is voor de herstelconferenties staat niet benoemd. Het wordt slechts als suggestie genoemd bij de trajectregisseur, terwijl het wel als startinstrument wordt genoemd.

Het ligt voor de hand dat de professional die de rol van trajectregisseur heeft ook het initiatief neemt om in ieder geval bij de start van een traject een herstelconferentie te organiseren. Als de trajectregisseur er nog niet is, kan op de herstelconferentie bepaald worden welke persoon het meest in aanmerking komt voor trajectregisseur.

Ook de werkwijze van herstelconferenties zal nader uitgewerkt moeten worden in een uitvoeringsprogramma.

8. De vrouwenopvang wordt wel genoemd in de aanhef maar komt niet of nauwelijks terug in de tekst. Wordt er rekening gehouden met en nagedacht over de huidige ontwikkelingen in de maatschappij: de positie van de vrouw en de behoefte aan opvang? (Bijvoorbeeld m.b.t. de vluchtelingen)

Het beleidskader Opvang, Wonen en Herstel is halverwege het visievormingstraject uitgebreid met beleid in de vrouwenopvang. Het bleek dat de visie (de zes bouwstenen) ook goed van toepassing zijn op de vrouwenopvang, en wel dat deel van de cliënten die een ondersteuningstraject in de vrouwenopvang volgen en toe zijn aan wonen en herstellen in de wijk. In de Opbrengstnota zijn thema's op diverse plaatsen verbijzonderd vanuit de invalshoek vrouwenopvang, met o.a. aandacht voor Veilig Thuis (§2.2) en het leefgebied Opvoeden en opgroeien (§4.4). Dit is ook in het Beleidskader verwerkt. In de Uitvoeringsprogramma's zullen vertegenwoordigers van de vrouwenopvang (beleid en uitvoering) meedoen. Daarbij zullen we ontwikkelingen in de behoefte aan vrouwenopvang (zowel de capaciteit van het aanbod als het type aanbod) nauw volgen.

9. In de tabellen op blz. 27 staat tweemaal een schrijffout: 2016, bedoeld wordt waarschijnlijk 2026.

Inderdaad betreft het 2026. Dit wordt gecorrigeerd in de tekst.

Haarlem

5

Tot zover onze reactie op uw advies. Wij zijn u erkentelijk voor uw bijdrage aan het visievormingsproces en het advies inzake het beleidskader.

Tenslotte gaan wij graag in op uw aanbod om ook in de toekomst actief te adviseren en bij te dragen op dit beleidsterrein. Wij zullen u allereerst nauw betrekken bij de uitwerking van het uitvoeringsprogramma opvang, wonen en herstel.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris,

de burgemeester,

J. Scholten

mr. B.B. Schneiders